

חוק המפלגות (תיקון מס' 4), התשנ"ה-1995*

1. תיקון סעיף 1 לחוק המפלגות, התשנ"ב-1992¹ (להלן – החוק העיקרי), בסופו יבוא:
"נכס" – מקרקעין, מיטלטלין או זכויות.
2. תיקון סעיף 21 האמור בסעיף 21 לחוק העיקרי יסומן (א), ואחריו יבוא:
(ב) מבלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף קטן (א), לא תהא מפלגה בעלת ענין בתאגיד, בין שהוא רשום ובין שאינו רשום; לענין זה, "בעל ענין" – כמשמעותו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.²
(ג) מבלי לגרוע מהאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), מותר למפלגה, בעצמה או באמצעות תאגיד מפלגתי כמשמעותו בסעיף 21א, לעשות את אלה:
(1) לרכוש נכס מכל סוג, למכרו, להשכירו או להחזיקו;
(2) לנהל את כספי המפלגה ולהשקיעם.
(ד) מבלי לגרוע מהאמור בסעיפים קטנים (א) עד (ג), ומהוראות חוק המימון, מותר למפלגה, בעצמה או באמצעות תאגיד מפלגתי –
(1) להוציא לאור עיתונים או כתבי עת של המפלגה, להדפיסם ולהפיצם, ובלבד שפעילות זו תנוהל במשק כספים סגור;
(2) לקיים פעילות חינוך תנועתי.
3. חוספת סעיף 21א אחרי סעיף 21 לחוק העיקרי יבוא:
"תאגיד מפלגתי 21א. (א) מבלי לגרוע מהוראות סעיף 21, רשאית מפלגה שהחזיקה ערב תחילתו של חוק זה בחמישים ואחד אחוזים לפחות מאמצעי שליטה בתאגיד, להמשיך ולהחזיק בהם ובלבד שהוראות חוק זה יחולו, בשינויים המחויבים, גם על תאגיד כאמור (להלן – תאגיד מפלגתי).
(ב) מפלגה שבחרה לפעול כאמור בסעיף קטן (א), תודיע על פרטיו של התאגיד המפלגתי לרשם המפלגות ותציין בהודעתה את פירוט הנכסים שבבעלותו של התאגיד המפלגתי ביום תחילתו של חוק זה; ההודעה תהיה בטופס שייקבע.
(ג) מפלגה תהא אחראית לגרום לכל שינוי במסמכי ההתאגדות של התאגיד המפלגתי, כמשמעותם בדיון שמכוחו הוא הוקם, הנדרש עקב תחולתו של חוק זה; הודעה על השינויים תישלח לרשם הממונה על רישומו של אותו תאגיד ולרשם המפלגות.
(ד) אין באמור בסעיף זה כדי למנוע מתאגיד מפלגתי להעביר את נכסיו, כולם או מקצתם, למפלגה המחזיקה בו באמצעי שליטה כאמור בסעיף קטן (א).
(ה) בסעיף זה, "החזקה" ו"אמצעי שליטה" – כמשמעותם בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968."

* נתקבל בכנסת ביום ו' באב התשנ"ה (2 באוגוסט 1995); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק 2175, מיום י"ז בניסן התשנ"ג (8 באפריל 1993), עמ' 128.
1. ס"ח התשנ"ב, עמ' 190; התשנ"ה, עמ' 156.
2. ס"ח התשכ"ח, עמ' 234; התשנ"ד, עמ' 344.
3. ס"ח התשל"ג, עמ' 52; התשנ"ד, עמ' 114.

- (1) במקום פסקה (1) יבוא:
 "(1) דמי חבר ומגביות בקרב חברי המפלגה במסגרת הסכומים המותרים בחוק המימון";
- (2) בפסקה (2), בסופה יבוא: "או לפי חוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ"ג-1993";
- (3) אחרי פסקה (2) יבוא:
 "(2א) כספים שהתקבלו על פי החלטת הסתדרות העובדים הכללית החדשה למימון מערכות הבחירות בהסתדרות זו ובאיגודים המקצועיים המאורגנים בה לצורכי המפלגות המופיעות בה בהתאם לגודלן הייצוגי";
- (4) במקום פסקה (4) יבוא:
 "(4) כספים שהתקבלו מפעולה המותרת לפי סעיף 21;
- (5) כספים שהתקבלו מתאגיד מפלגתי הפועל בהתאם לקבוע בסעיפים 21 ו-21א;
- (6) הכנסות שמקורן בכספים שהתקבלו לפי סעיף זה."

הוספת סעיפים
 25א עד 25ד

5. אחרי סעיף 25 חוק העיקרי יבוא:

- 25א. מפלגה תגיש לרשם, תוך 180 ימים מיום רישומה בפנקס המפלגות, ומדי שנה ביום 1 בינואר, הודעה על נכסיה והתחייבויותיה; ההודעה תהיה בטופס שיקבע הרשם והיא תפרט כל נכס מנכסיה, ואת הזיקה של המפלגה או של גוף שקדם לה, לנכס, תוך פירוט מהות הזכות לה טוענת המפלגה בנכס; ההודעה תכלול כל מידע אחר שידרוש הרשם בכתב לענין זה.
- 25ב. (א) מכירת זכות במקרקעין או הענקת זכות באיגוד מקרקעין, כמשמעותן בחוק מס שבח מקרקעין, התשכ"ג-1963⁴ (להלן – זכות), למפלגה, ללא תמורה, תהא פטורה ממס שבח מקרקעין וממס רכישה אם נתקיימו כל אלה –

הודעה על
 נכסי המפלגה

פטור ממס
 שבח וממס
 רכישה

- (1) הזכות היתה כלולה, בהודעה הראשונה שמסרה המפלגה לרשם המפלגות לפי סעיף 25א או נמסרה בהודעה לפי סעיף (ב) לחוק המפלגות (תיקון מס' 4), התשנ"ה-1995⁴;
- (2) הזכות נרשמה על שם המפלגה בפנקסים או במרשמים המתנהלים על פי דין, תוך עשר שנים מיום תחילתו של חוק המפלגות (תיקון מס' 4), התשנ"ה-1995, אלא אם כן היתה מניעה לרישומה על פי כל דין, ובלבד שהיא נרשמה תוך זמן סביר ממועד הסרת המניעה.

- (ב) במכירת זכות במקרקעין או בהענקת זכות באיגוד מקרקעין עליהן חל סעיף קטן (א), על ידי המפלגה לה נמכרה או הועברה הזכות, יראו לענין חישוב השבח את הזכות כאילו נמכרה על ידי מי שממנו נתקבלה.

⁴ ס"ח התשנ"ג, עמ' 146; התשנ"ד, עמ' 119.

⁵ ס"ח התשכ"ג, עמ' 156; התשנ"ה, עמ' 189.

⁶ ס"ח התשנ"ה, עמ' 432.

הוראות לענין מס ערך מוסף 225. מכירת זכות במקרקעין או הענקת זכות באיגוד מקרקעין כאמור בסעיף 225, יראו אותן כעסקאות המנויות בסעיף 30א(א) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975.⁷

שמירת זכויות 225. רישום הבעלות בנכס על שם מפלגה בהתאם לחוק זה או בהתאם לסעיף 7 לחוק המפלגות (תיקון מס' 4), התשנ"ה-1995, לא יפגע בכל זכות, שעבוד, עיקול או זכות אחרת של צד שלישי בנכס; כל טענה שעמדה למעביר הנכס כנגד צד שלישי לפני הרישום כאמור, תעמוד אף למפלגה שעל שמה נרשם הנכס.⁸

6. בסעיף 28 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

7. (א) לא מילאה מפלגה אחר הוראות סעיפים 21, 24, 25 או 25א, דינה - קנס 250,000 שקלים חדשים; ואולם על הוראה בסעיף 25 שנקבע עונש לעבירה עליה בחוק המימון, יחולו הוראות חוק המימון.⁹

הוראות מעבר 7. (א) על אף האמור בסעיף 21 לחוק העיקרי, תהא מפלגה רשאית לקיים פעילות כלכלית עסקית בנכסים שהיו לה ערב תחילתו של החוק העיקרי, עד תום שלוש שנים מיום תחילתו של החוק העיקרי.

(ב) מפלגה שנרשמה לפני קבלתו של חוק זה, תגיש, תוך 180 ימים מיום קבלתו של חוק זה, הודעה על נכסיה והתחייבויותיה כאמור בסעיף 25א לחוק העיקרי; ההודעה תכלול מידע בדבר כל תאגיד שהמפלגה היא בעלת ענין בו, ובדבר כל נכס שהוחזק בנאמנות עבור המפלגה, או שהיתה לה בו זיקה או זכות שביושר, או שהמפלגה טוענת לזכות בו, אף שאינו רשום על שמה, או שהוא מקרקעין או זכות במקרקעין המשמשים את המפלגה במישרין במשך תקופה של עשר שנים לפחות או החל במועד רכישתם; הרשימה תפרט את מהות הזכות לה טוענת המפלגה בכל אחד מהנכסים הכלולים בה.

(ג) נכס כאמור בסעיף קטן (ב), אשר הועבר על שם מפלגה, ללא תמורה, תוך 10 שנים מיום תחילתו של חוק זה, ואם היה ניירות ערך, כמשמעותם בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 - תוך חמש שנים מיום תחילתו, תהיה ההעברה פטורה ממסים, בכפוף להוראות סעיפים 225 ו-225ג לחוק העיקרי, ומאגרות ותשלומי חובה אחרים, ובלבד שהנכס נכלל בהודעה הראשונה שמסרה המפלגה לרשם המפלגות לפי סעיף 25א לחוק העיקרי או בהודעה שמסרה המפלגה לפי סעיף קטן (ב).

(ד) העברת זכות בנכס כאמור בסעיף קטן (ג), שהיא זכות במקרקעי ישראל, תהא פטורה מכל תשלום המתחייב לפי כל דין או הסכם למנהל מקרקעי ישראל, כמשמעותו בחוק מינהל מקרקעי ישראל, התש"ך-1960.¹⁰

8. חוק המפלגות (תיקון מס' 4), התשנ"ג-1993,¹¹ ייקרא "חוק המפלגות (תיקון), התשנ"ג-1993".

תיקון טעות בחוק המפלגות (תיקון מס' 4)

דוד ליבאי
שר המשפטים

יצחק רבין
ראש הממשלה

שבח וייס
יושב ראש הכנסת

עזר ויצמן
נשיא המדינה

⁷ ס"ח התשל"ו, עמ' 52; התשנ"ה, עמ' 324.
⁸ ס"ח התש"ך, עמ' 57; התשנ"ה, עמ' 111.
⁹ ס"ח התשנ"ג, עמ' 170.